



20 év után újra Kecskeméten

Két évtizede nem járt a Vándorgyűlés Kecskeméten. Ez önmagában is súlyt adott a mostani három napnak: a Katona József Könyvtárnak volt mit bizonyítania, és a június végi rendezvény után nehéz lenne azt mondani, hogy adós maradt. A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 57. seregszemléje mintegy hétszázötven résztvevővel és jól szervezett programmal zajlott le, a könyvtárak jövőjéről szóló központi témával, és két olyan vendéggel, akik miatt ez a Vándorgyűlés több lett a szokásos évi körnél.

Az esemény mottója – tudás, közösség, fenntarthatóság – sajnos csak egy kényelmes buzzword-kombináció lett, ezekkel a fogalmakkal manapság szinte minden konferencián találkozni. Mivel az efféle felsorolások önmagukban semmit nem mondanak, valójában az dönti el a rendezvény értékét, hogy mit tesz megük a program. Kecskeméten szerencsére erre nem volt panasz.

Az esemény kiemelt vendége volt a nyitó napon Wang Yanhang, a Kínai Könyvtárosok Egyesületének főtítkára, és ezt a jelenlétet érdemes a súlyának megfelelően kezelni. A kínai könyvtárügy az elmúlt másfél évtizedben olyan léptékű modernizáción ment át – épített infrastruktúrában, a digitalizációtól a mesterséges intelligencia gyakorlati alkalmazásáig –, amelyhez képest az európai fejlesztési ciklusok igencsak szerények. Amikor ennek a rendszernek a szakmai szervezetét vezető tisztségviselő eljön egy hétszázötven fős magyar vidéki konferenciára, az több dolgot is jelent egyszerre. Diplomáciai gesztust feltétel nélkül, hiszen a magyar–kínai könyvtári kapcsolatok az utóbbi években látványosan sűrűsödtek: így például az OSZK tavaly ősszel adott otthont a China–CEEC

Libraries Union nemzetközi fórumának. De persze ez jelent szakmai lehetőséget is, amellyel a magyar könyvtárügy vagy tud kezdeni valamit, vagy megmarad a protokollfotónál. Egy jövőről szóló konferencián Wang Yanhang volt az a vendég, aki egy már megépült jövőt képviselt – másfajta politikai rendszerben, másfajta gazdasági- és emberi kapacitásokkal, de működő gyakorlatként. Ebből sokat lehetne meríteni: a mi magyar intézményi és költségvetési valóságunkhoz igazodó léptékű fejlődés lehetséges irányát mindenképp. Kecskemét erre a beszélgetésre, gondolkodásra is ajtót nyitott.

A hazai program egyik meglepő ötlete az elnöki szekció stratégiai blokkja volt. „A könyvtár 2030-ban: 1 állítás – 1 vállalat” címmel a szakmai szervezetek vezetőinek egyetlen tételt kellett kimondaniuk a saját területük jövőjéről, és egyetlen vállalat melléteniük. Ez a kényszerű szűkszavúság gyakran többet ér tíz beszámolónál, mert azok jellemzően mindent felsorolnak és semmire nem köteleznek; aki viszont egy mondatra kap időt, annak választania kell, és a választás már állásfoglalás. A formátum igazi próbája jövőre jön

el. Ha 2027-ben valaki visszakérdez ezekre a vállalatokra, a kecskeméti blokk a Vándorgyűlés-történet egyik jó pillanata lesz; ha senki, akkor csak egy szép, de feledhető gesztus volt.

Nincs manapság olyan esemény, ahol nem kerül elő az MI témaköre, és ez itt sem volt másként. Szerencsére a mesterséges intelligencia kezelésén látszott, hogy a szakma túl van az első ijedtségen. A program a képzés felől közelített, ami a legjózanabb irány: Eszenyiné Borbély Mária a nemzetközi kompetencia-keretrendszerekről, Winkler Bea az MI és a könyvtárosképzés viszonyáról beszélt, a kerekasztal pedig a szerepek átrendeződését járta körül. A hangnem tárgyilagos volt, riogatás és csodavárás nélkül. Hogy jön-e az MI, azt már senki nem kérdezi. A valódi kérdés az, hogy a képzés és a továbbképzés lépést tud-e tartani vele – a nemzetközi diskurzus évek óta a kompetenciákról szól, és a hazai keretrendszereknek ezt kell utolérniük.

Az idei díjazott pályaművek közelebb viték az embert a szakma jövőjéhez, mint bármelyik plenáris előadás. Az Év Fialat Könyvtárosa címet Földesi Csenge kapta

MKE 57. VÁNDORGYŰLÉS

2026. június 25-27.
Kecskemét

**A könyvtárak jövője:
tudás, közösség,
fenntarthatóság**

a Békés Megyei Könyvtárból, egy olyan dolgozattal, amely a podcastot vizsgálja a könyvtári tudásközvetítés eszközeként. A Kovács Máté Alapítvány különdíját Szőnyegi Zsanett, az OSZK Könyvtári Intézetének oktatósszervezője vihette haza „A Könyvtárosok Dolgozószobája – egy brand születése” című munkájáért. Podcast, márkaépítés: mindkettő már ma futó gyakorlat, amit valaki csinál, méghozzá pályakezdőként – és sokat elárul a szakma állapotáról, hogy a legfrissebb gondolatok innen érkeznek. Jó szokása a Vándorgyűlésnek, hogy a fiatalok elismerése a nyitó plenárison kap helyet, amire a legtöbben jönnek el, és ahol még mindenki figyel.

A közösségi programokat szokás mellékesnek tekinteni, pedig a közösségépítés, a kohézióerősítés nem luxus. A Katona József Nemzeti Színház irodalmi estje és a záró napi kirándulások is komoly funkciót tölthetnek be – segítettek megismerni kulturális örökségünket.

A másik jelentős vendég a záró napon érkezett, és itthonról. Dr. Sári Zsolt, a május elején hivatalba lépett kormány közgyűteményekért és örökségvédelemért felelős államtitkára Kecskeméten mutatkozott be



a könyvtáros szakma legszelesebb nyilvánossága előtt, és ő adta át a Fitz József-díjakat, a szakma által az előző év legértékesebbnek ítélt könyveinek járó elismerést. Ezt a gesztust is értékelnünk kell, hiszen többrétű. Egy alig egy hónapja kinevezett államtitkár számára a Vándorgyűlés a lehető legjobb első nyilvános terep. Etnográfusként, muzeológusként, a szentendrei Skanzen korábbi főigazgató-helyetteseként dr. Sári Zsolt a közgyűteményi világ belülről ismert alakja, ami a szakma szempontjából ritka helyzet. A jelenlét ráadásul nem merült ki csak rövid köszöntőben és mosolygós díjátadásban – a záró plenáris előtt a Katona József Könyvtárban egy



A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 57. seregszemléje mintegy hétszázötven résztvevővel és jól szervezett programmal zajlott le, a könyvtárak jövőjéről szóló központi témával

jelentős, érdemi szakmai egyeztetés is zajlott a jelenlévő szakmai szervezetek vezetőivel. Itt számos téma szóba került: az intézményrendszer finanszírozása, az országos közös katalógus kérdése, a könyvtáros pálya jövője és legfőképp: egy új országos könyvtári stratégia létrehozásának szándéka. Tudjuk, a protokolláris kézfogás és a normatívaemelés között hosszú az út, de a szakma most elégedett lehet azzal, hogy a kormány elkötelezettnek, figyelmesnek, egyszóval partnernek mutatkozott. A következő Vándorgyűlésen már nyugodtan rá lehet kérdezni, mi lett a tervekkel, mi valósult meg és hogyan.

A két vendég együtt rajzolta ki az idei Vándorgyűlés esszenciáját. Kevés szó esett ugyanis a plenárisokon a retorika és a költségvetés közötti szakadékról: könnyű a könyvtárost a technológiai átmenet katalizátorának nevezni, stagnáló bérek és fogyó státuszok mellett ezt megélni már más műfaj. Wang Yanhang jelenléte megmutatta, milyen az, amikor a jövőkép mögött forrás áll; Sári Zsolt pedig azt, hogy a forrásról szóló döntések felelőse évek óta először legalábbis elkötelezett azok biztosítása mellett.

A házigazdákat megilleti az elismerés, a szokásos zárómondatoknál komolyabban is. A Katona József Könyvtár, Bujdosóné dr. Dani Erzsébet igazgatóval az élen, a városi önkormányzattal és az MKE Bács-Kiskun Megyei Szervezetével együtt olyan háttérrel adott a három napnak, amelyre a tartalom gond nélkül répülhetett – beleértve egy kínai főtítkár és egy frissen kinevezett államtitkár méltó és jól koreografált fogadását is, ami nem magától értetődő teljesítmény. Szemereyné Pataki Klaudia polgármester úgy fogalmazott, hogy Kecskemét a Kárpát-medence közepe; ez általában protokollfordulat, de most néhány napig fedte a valóságot.

Forradalmat ez a Vándorgyűlés nem hozott, de nem is ígért. Adott egy fókuszált témát, és előreengedte a fiatalokat. Kinyitott egy nemzetközi ablakot, és odaültette a terembe azt az embert, akin a következő évek könyvtárpolitikája múlik. A jövőt továbbra is könnyebb megfogalmazni, mint kifizetni – de Kecskemét után legalább mindenki tudja, kinél van a toll.